

10 DOLOG, AMIRE NEM
GONDOLNÁL, HOGY

MIÉRT NE POSZTOLJ A GYEREKRŐL

A HINTALOVON GYERMEKJOGI ALAPÍTVÁNY
JAVASLATA A KÖZÖSSÉGI MÉDIA SZÜLŐI
HASZNÁLATÁHOZ

MIT JELENT A DIGITÁLIS LÁBNYOM?

A digitális lábnyom fogalma azokra a jelekre, nyomokra vonatkozik, amelyek a felhasználó online jelenléte után maradnak, és amelyekből következtetni lehet a tevékenységére.

Azzal, hogy posztolsz a gyerekedről, ilyen „nyomokat” hozol létre, és mivel az internet nem felejt, az általad a gyerek hozzájárulása nélkül létrehozott nyomok meglesznek akkor is, ha ő nagyobb lesz. A valaha megjelent nyilvános posztok mind elérhetőek valamilyen formában. Az összes óvodai, iskolai fotó, bizonyítvány és tablókép, kirándulás, baleset, születésnap, ünnepség, farsang és sísélés bekerül egy nagy virtuális kosárba, ahonnan gyakorlatilag bármikor bárki előszedheti ezeket. Évekre visszamenően is.

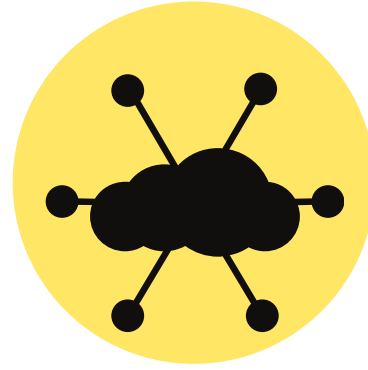
MINDEN, AMI A DIGITÁLIS TÉRBEN KELETKEZIK, BÁRKI SZÁMÁRA BÁRMIKOR:

KERESHETŐ

MÁSOLHATÓ

MEGOSZTHATÓ

**+ VÉGLEGESEN NEM TÖRÖLHETŐ.
AZ INTERNET NEM FELEJT.**

MIÉRT NE POSZTOLJ A GYEREKRŐL?

1. MERT NÖVELI A KORTÁRS ÉS A FELNŐTT-GYEREK ZAKLATÁS KOCKÁZATÁT

Alkalom szüli a tolvajt – mondják. A 21. században alkalom szüli a netes trollt és zaklatót is. **Minél több poszt van egy gyerekről teljesen szabadon elérhető módon az interneten, annál magasabb a kockázata annak, hogy ezek miatt a gyereket csúfolják, megszégyenítik, megalázzák, érzelmileg zsarolják, fenyegetik, zaklatják, vagy más módon okoznak neki kellemetlenséget, fájdalmat, bánatot.**

A netes zaklatás legnagyobb részét a gyerekekkel szemben más gyerekek követik el. Ez azt is jelenti, hogy a netes zaklatás sok esetben nem marad az online térben. Kilép onnan, és tovább folytatódik az osztályteremben, az iskolában, az edzésen, a gyerek lakóhelye melletti parkban. Ez azért is különösen veszélyes, mert a gyerek azt érzi, hogy a neten is 24 órában bánthatják, és a való világban sem lehet nyugalma.

A netes zaklatás minden következménye ugyanolyan súlyú (sőt időnként még súlyosabb is), mint azok a bántalmazásesetek, amelyek az offline térben zajlanak. Szülőként komoly felelősségünk van abban, hogy ettől megvédjük a gyerekeinket. A védelem és a megelőzés egyik legerősebb fegyvere pedig az, hogy nem adunk felületet a bántalmazónak ahhoz, hogy bántsa a gyerekünket.

"DO NOT FEED THE TROLL!"

MIT ÉREZNEK A GYEREKEK, AMIKOR KIDERÜL, HOGY A SZÜLEIK HOZZÁJÁRULTAK A DIGITÁLIS LÁBNYOMUKHOZ?

- **Csalódottságot**, hogy a szüleik nem kérdezték meg őket, és fontos kérdésben döntöttek róluk nélkülük.
  - **Dühöt**, mert a szülő nélkülük meghozott döntéseinek következményei egyedül a gyerekekre hatnak, nekik kell majd szembenézni azokkal.
  - **Becsapottságot**, mert ha kisebb korban hozzájárulást adtak is a posztokhoz, ennek a döntésnek a valódi súlyát és következményeit akkor nem értették, később viszont látják.
  - **Bizalomvesztést** amiatt, hogy a szüleik nem voltak elég megfontoltak, körültekintőek, vagy nem a gyerekük érdekeit tekintették elsődlegesnek.
-

2. NE TEREMTSD MEG A VISSZAÉLÉS LEHETŐSÉGÉT!

A gyerekekről készült nyilvánosan posztolt, az interneten mindenféle hozzáférési korlátozás nélkül közzétett felvételekkel bárki vissza tud élni.

Ezek a posztok letölthetőek, megoszthatóak, lementhetőek, manipulálhatóak, átalakíthatóak, utólag módosíthatóak.

A visszaélés kockázata annál nagyobb, minél intimebb helyzetben szerepel egy gyerek a posztban, illetve minél bensőségesebb az a pillanat, ami meg lett osztva akár képpel, akár kép nélkül. A visszaélés jelenthet jogosulatlan letöltést vagy megosztást olyan felületeken, amelyeknek célja a gyerek (szexuális vagy egyéb célú) kizsákmányolása.

A darkneten vagy azon kívül, de zárt hálózatokon a kisgyerekekről készült meztelen, félmeztelen, intim helyzetben készült fotókkal való visszaélés gyakorinak tekinthető.

Visszaélési lehetőség a művészi fotó is, amit teljes nyilvánosság előtt megosztanak a gyerekekről. Volt már példa rá, hogy egy műtermi fotó, amit valaki büszkén kipoztolt, a világ másik táján egy reklámban jelent meg (jogosulatlanul, mindenféle felhasználási engedély és természetesen pénzfizetés nélkül). A szülőknek tisztában kell lenniük azzal (akkor is, ha az Általános szerződési feltételeket nem olvasták el), hogy a közösségimédia-felületekre posztolt felvételek és tartalmak felett szabad felhasználási jogot engedtek abban a pillanatban, ahogy létrehozták a profiljukat.

NEM CSAK A MEZTELEN FOTÓ ADHAT OKOT VISSZAÉLÉSRE:

- **Személyes adatok kipoztolása:** a gyerek neve, születésnapja, óvodája, iskolája, kedvenc fagyija/mesehősné a neve, amivel később könnyebben megközelíthetővé válik.
- **A gyerek privát környezete** a szobájában, ágyában, a lakásban készült bensőséges fotók, amelyek csak a szűk családra tartozó információkat árulnak el.

3. ÖNÉRTÉKELÉSI ZAVAR ALAKULHAT KI

A megfelelési vágy mindannyiunkban ott van. A gyerekek számára pedig különösen fontos kisebb korban, hogy a szülei és más felnőttek, kamaszkorban pedig hogy a többi fiatal mit gondol róluk.

A gyerekkori élmények között nagyon fontosak azok, amelyek azt erősítik meg, hogy mindenféle „erőlködés” nélkül, pusztán azért, hogy léteznek és olyanok, amilyenek, szerethetőek. Ha ez a feltétel nélküli szeretet és elfogadás élménye sérül, akkor a gyerek bizonytalanná válik a saját értékeiben, és olyan önértékelési zavarok alakulhatnak ki, mint az alacsony önbizalom vagy a magabiztosság hiánya.

A gyakori posztolással a szülő azt kockáztatja, hogy a gyerek számára ez a belső munka, az önelfogadás és a pozitív önkép sérül. Hiszen kimondva-kimondatlanul minden posztnak az a célja, hogy szeressék, és hogy tetszen másoknak. Azt viszont nem lehet előre megmondani, hogy melyik fotót hányan fogják „szeretni” (lájkolni), lesz-e alatta negatív komment, vagy ha valaki továbbposztolja, ott lesz-e alatta negatív komment és diszlájk. **Ami a külvilág szemében úgy tűnik fel, mint „népszerűség keresés” vagy a „lájkok hajszolása”, amögött nagyon gyakran áll alacsony önértékelés, belső bizonytalanság, az önbizalom hiánya.**

---

4. A POSZTOLÁS HATÁSSAL LEHET A TESTKÉPRE

A pozitív testkép nagyon fontos a lelki és testi egészség szempontjából. Hogy mi befolyásolja az egyik legerősebben a saját test elfogadását? A másokkal való összehasonlítás, és egy tökéletesnek tűnő, de nem valódi világgal való szembesülés nap nap után (pl. az Instagramon).

Azok a gyerekek, akikről sokat posztolnak, óhatatlanul is olyan helyzetben találják magukat, ahol másokhoz képest kell szépnek, csinosnak, elég jónak, elég szerezhetőnek látniuk önmagukat. Ez hatalmas kihívás – főleg akkor, ha az a tény nem ismert a gyerek előtt, hogy a posztok jó részén megjelenő fotók manipuláltak, megszerkesztettek, és nem az igazi valóságot mutatják.

5. A GYEREK NEM BIODÍSZLET

A szülők jó része tiltakozik az ellen, ha a gyereket mások eszközként akarják használni. Egyre többen emelik fel a szavukat az ellen, ha politikusok gyerekekkel kampányolnak, vagy ha influenszerek a saját gyerekeikkel árulnak különböző termékeket.

A hétköznapokban is sokan találkozhatnak olyan helyzetekkel, amikor egy felnőtt – nem foglalkozva a gyerek akaratával vagy azzal, hogy mi lenne jó a gyerekeknek – a saját céljaira, érdekeinek megfelelően „használja” a gyereket. Ezen csak akkor tudunk változtatni, ha a szülők is elfogadják, hogy a gyerek bevonásának mindig érdeminek, jelentéssel bírónak kell lennie. Csak azért, mert a gyerek „lájkmágnes”, nem szabad róla posztolni.

---

6. A GYEREK FOTÓJA NÉLKÜL NINCS IDEÁLIS CSALÁD

Sokan azt gondolják, hogy ahhoz, hogy a külvilág úgy tekintsen a családjukra, mint ami „tökéletes”, „ideális”, „álomszerű”, kell az is, hogy a gyerekek is folyamatosan láthatóak legyenek a posztokon. Sőt, hogy egyenesen hazugság lenne, ha a gyerek nem jelenne meg a szülői hírfolyamban.

Nagyon érthető az érzés, hogy az ember büszke a családjára, és hogy a gyerekek ennek fontos részei. Azonban a családi összetartozást és az egymás iránti szeretetet, a jó érzéseket a család létrejötte és létezése miatt nemcsak a közösségi médiában lehet megmutatni és megélni. Megannyi formája van annak, hogy ezeknek az érzéseket a maguk teljességében át tudjuk adni magunkat – olyanok is, amelyek nem veszélyeztetik a magánéletet, és nem járulnak hozzá szükségtelen módon a gyerek digitális lábnyomához.

Van még egy csapda abban, ha valaki egyfajta ideális vagy idealizált családot mutat a közösségi médiában. Mind tudjuk, hogy a családi élet nem csak tökéletes pillanatokból áll. Vannak nehéz napok, és vannak kihívásokkal teli pillanatok.

Ezeket pedig sokkal könnyebben éljük meg, ha nincs körülöttünk az a szorítás, hogy akkor is meg kell felelnünk a kifelé mutatott álomszerű képnek, ha éppen nem lát minket senki. Minél kevesebb tökéletes családi fotót posztolunk, annál könnyebben tudjuk a hétköznapiakban is megélni, hogy az élet a nehéz pillanatokkal együtt tökéletes.

A LEGJOBB PÉLDA

Arra, hogy mi a fontos az életben, és hogy hogyan éljük meg a mindennapokat, a szülők adják a legerősebb mintát a gyerekeknek.

A tökéletes pillanatokat megélni és nem posztolni kell – ezzel mutatjuk a legjobb és legerősebb példát.

GONDOLD ÁT!

MAGADRÓL MOST

Kitennéd-e magadról vagy az anyukádról ugyanazt a fotót, élethelyzetet, beállítást az internetre, mint amit a gyerekedről posztolsz?

MAGADRÓL GYEREKKÉNT

Örülnél-e neki, ha rólad is elérhető lenne bárkinek olyan fotó, amin te gyerekként azokban a helyzetekben szerepelsz, amiket a gyerekedről posztolni szoktál?

NEM MINDEN ISMERŐS BARÁT

Gondoltál-e már arra, hogy a szexuális visszaélések 90%-át olyanvalaki követi el, aki ismerte korábban a gyereket?

7. ROSSZ PÉLDA A BIZTONSÁGOS INTERNETHASZNÁLATRA

A gyerekek mintakövetéssel tanulják az életet: a szüleik példája, viselkedése meghatározó számukra.

Ha a szülők sokat és sokszor posztolnak a gyerekről; ha mindig fotózzák őket; ha érzelmileg megindító, fontos pillanatokban is a kezükben a telefon, és inkább arra figyelnek, hogy megörökítsék ami történik, ahelyett hogy átélnék azt – ez mind példa lesz a gyerek számára. Amivel később, kamaszként nagyon élesen fogja szembesíteni a szüleit.

Ne csak azért legyünk megfontoltak az internethasználatban, hogy elkerüljük a kamaszkori konfliktusok egy részét. Ha hiteles szülőként szeretnénk majd beszélni nekik a biztonságos nezetésről meg arról, hogy ne legyenek túl sokat online, akkor ahhoz nagy segítség lesz, ha mi magunk is tudatosak voltunk/vagyunk az internethasználatban.

---

8. SZEXUALIZÁLJA A GYEREKET

A gyerekek utánozzák a szüleiket és más felnőtteket. Papás-mamást játszanak. Ellesik a mozdulataikat. Felpróbálják a ruhadarabjaikat. Kísérleteznek a sminkeléssel, és szeretnek beülni a szüleik ölébe, hogy a kocsikormányát tekergessék – hogy úgy tegyenek, mintha felnőttek lennének. Ez a játék, a szerepek próbálgatása teljesen természetes.

Az egyik pillanatban gyerekek, a másik pillanatban úgy próbálnak tenni, mintha felnőttek lennének – miközben persze megmaradnak ízig-vérig gyerekeknek.

Ezek a helyzetek nagyon viccesek is, ezért sok esetben a szülők fotót, videót készítenek. Ami rendben van, egészen addig, amíg ez a felvétel nem kerül ki az internetre. Ott ugyanis már akkora távolságból fognak ránézni (a döntően teljesen idegen emberek) ezekre a felvételekre, hogy nem ezeknek a pillanatoknak a kedvessége, játékossága, humora lesz a meghatározó, hanem az, hogy a gyerek (és itt főleg kislányokról van szó) úgy tesz, mintha felnőtt (nő) lenne, és ennek bizonyos emberek számára szexuális töltete van.

Vannak, akiket kényelmetlen érzésekkel tölt el, hogy egy gyerek felnőtt mozdulatokat tesz (pucsít, csábítóan néz a kamerába), **hiszen a gyerek nem is tudja, nem is érti, hogy amit csinál, az a felnőtt világban erotikus vagy szexuális.**

A gyerek élvezi, hogy a hozzá közel álló felnőttek, akikben megbízik, nevetnek rajta, és hogy ő sikeresen utánózott egy felnőttet. **Ezeknek a fotóknak, felvételeknek tilos lenne kikerülniük az internetre. Nagyon komoly visszaélések történhetnek ugyanis az ilyen képekkel.**

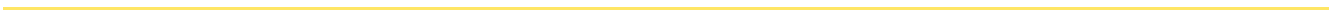
---

9. ELMOSÓDIK A MAGÁNÉLET HATÁRA

A gyerekről való posztolás sokszor azt is jelenti, hogy bensőséges, intim élethelyzetekbe nyújtunk bepillantást. Az életünk olyan tereibe, ahova általában nem engedünk be idegeneket.

A postástól a levelet általában a kapuban vagy az ajtóban vesszük át. Nem engedjük be a fürdőszobánkba – pláne ha épp használjuk –, ahogy az sem jut eszünkbe, hogy beinvitáljuk a hálósobánkba vasárnap reggel, amikor még mindenki az ágyban fekszik és beszélget. Hát persze: mert ezek a magánéletünk meghitt pillanata.

Nagy értéke van annak, hogy vannak olyan helyzetek, terek és pillanatok, amelyek csak a mieink. Ne adjuk fel önként a jogot arra, hogy legyen nekünk és a gyerekeinknek magánéletük!

10. KÉNYSZERÍTÉS: NE FOTÓZD, HA NEM AKARJA

A gyerekek többsége nem szereti, ha fotózzák. A kisebbek csak nem értik, a nagyobbak már zavarba jöhetnek attól, hogy felvételt készítenek róluk. A pillanat megörökítése és dobozba zárása a gyerekek számára, akik nagyon a jelenben és a mostban tudnak élni, furcsa, zavaró lehet.

Nagyon fontos, hogy azt a gyereket, aki nem szeretné, hogy fotózzák, ne kényszerítsük. Sokkal nehezebben fognak felnőtként nemet mondani egy-egy helyzetben, amikor ki kell állniuk magukért, vagy meg kell védeniük magukat, ha gyerekként a szüleik nem engedték nekik, hogy nemet mondjanak arra, amit nem szeretnének.

Aprócska dolognak tűnik, hogy elvárjuk a gyerektől, hogy viselkedjen szépen, és a családi szép emlék kedvéért pózoljon egy közös képen. De ha ez a kérés kiegészül érzelmi zsarolással („nem igaz, hogy ennyire sem vagy képes” kezdetű mondatokkal), akkor a kérésből elvárás lesz.

Az elvárásoknak pedig nincs mértékegysége. Nincs kicsi vagy nagy – mindig terheli a gyereket, mindig erősíti a megfelelési vágyat, és végső soron csökkenti annak lehetőségét, hogy egy-egy helyzetben a gyerek őszintén és tisztán tudjon reagálni.

**A GYEREKEK NEMCSAK FIZIKAILAG
LEHETNEK VESZÉLYBEN, HANEM AZ
INTERNETEN IS.**

**A GYEREKEK ONLINE BIZTONSÁGA
A SZÜLEI FELELŐSSÉGE.**

**TUDJ MEG TÖBBET!
A DIGITÁLIS SZÜLŐSÉG TANULHATÓ!
WWW.HINTALOVON.HU/NEPOSTOLJ**

HINTALOVON

Gyermekjogi Alapítvány